

Bosättningar på ockuperad mark

Pågående bosättningsbygge strax utanför Jerusalem.

FRÅN 1967 TILL dags dato har staten Israel etablerat 121 bosättningar på Västbanken som är erkända av den israeliska regeringen som "samhällen". Två av dem, Maaleh Adumim och Ariel har också erhållit stadsstatus. Tolv ytterligare bosättningar finns i det utvidgade Östra Jerusalem som Israel annekterade (gjorde till en del av Israel) 1967. Alla dessa bosättningar är enligt internationell folkrätt olagliga. Men det finns även "olagliga" olagliga bosättningar, nej detta är inte en felskrivning: det finns drygt hundra bosättningar som inte är godkända av den israeliska regeringen. De tre senaste presidenterna i USA (före Obama) har fått löften av den israeliska regeringen att dessa "olagliga" olagliga bosättningar ska avlägsnas. Men inget har hänt annat än i några få fall, Israels regering har brutit sina löften mot George Bush den äldres, Bill Clintons och George W Bush' administrationer. Men Barack Obamas administration har i alla fall i ord gått ett steg längre. Krav från USA (och EU)

om att frysa byggandet av bosättningar har ruskat om i den israeliska politiken. Den kanske mest högerinriktade regeringen i Israels historia ställs just nu i skrivande stund inför mycket svåra val: ska de strunta i kraven och riskera USA:s stora årliga ekonomiska stöd och det gynnsamma handelsavtal Israel har med Europeiska Unionen. De senaste åren har byggprojekt för att öka antalet bostäder pågått i 75 procent av bosättningarna.

BOSÄTTARNAS ANTAL I slutet av 2007 var cirka 270 000 på Västbanken och ytterligare 180 000 finns i Östra Jerusalem. Antalet ökar för varje dag.

Folkrättsligt är frågan tydlig, den fjärde Genevekonventionen förbjuder den ockuperande makten att flytta över sin befolkning till ockuperat område. Starka restriktioner finns också i Haagkonventionen, som påbjuder att förändringar på ockuperat område endast är tillåtna om de är till gagn för lokalbefolkningen.

De "olagliga" olagliga bosättningar-

nas etablering följer nästan alltid samma mönster. En högt belägen plats någonstans på Västbanken har utsetts av bosätternas samorganisationer. Ett antal religiöst och/eller politiskt motiverade bosättare samlas ihop och vid en oväntad tidpunkt genomförs en samordnad operation av militärt snitt. Stora husvagnar som kräver lastbilar för att flytta dras till platsen. Män, kvinnor och barn finns samtidigt på plats. 80 procent av dessa bosättningar är uppförda på privatägd palestinsk mark. Israelisk militär och polis gör ibland försök att hindra deras etablering på platsen, men de brukar snabbt "ge upp" när de blir anklagade för att vara förrädare mot det judiska folket och att de vill fördriva dem från landet som är en gåva från Gud. Istället blir polisens och soldaternas huvuduppgift att mota bort protesterande palestinier som inte vill se sin mark stulen. För att vara "icke auktoriserade" bosättningar så finns el och vattendistribution oftast mycket snabbt på plats. Av de drygt 100

”olagliga” olagliga bosättningar hade år 2007 färre än fyra evakuerats.

Nästa steg är permanenta bostäder och då kan de stora husvagnarna återanvändas till nästa erövring.

Den stora bosättningen Gilo är idag en integrerad stadsdel i det israeliska Västra Jerusalem. När jag såg den första gången 1988 så bestod den enbart av en stor ansamling husvagnar. Idag kan ingen som inte har koll på kartan se att den är byggd på ockuperad mark.

MED BOSÄTTNINGAR FÖLJER vägar, tunnlar, viadukter och annan infrastruktur som binder samman (integrerar) bosättningarna med Israel. Vägarna dras vid sidan om palestinsk bebyggelse, och oftast är palestinierna utan särskilt tillstånd förbjudna att använda dessa vägar. Fasta checkpoints, flygande kontroller och fysiska barriärer som diken och betongblock garanterar efterlevnaden av förbudet. Konsekvensen har blivit att palestinska samhällen isoleras från varandra och bildar enklaver som man inte kan lämna utan särskilt tillstånd från israelerna.

Långt ifrån alla bosättare är politiskt militanta eller religiöst ortodoxa, även om det är dessa bosättningar som växer snabbast. Vad är det då som får sekulära människor, som dessutom i många fall är för en politisk lösning med två stater, att bosätta sig på ockuperad mark? Svaret kan nog sökas i lägre huspriser, större boyta till samma pris, statliga skattesubventioner för bosättare och ofta en bättre trafiksituation än den trafikinfarkt som råder i Västra Jerusalem. Många ryska immigranter som kommit från svåra förhållanden upptäcker också att de hamnat på ockuperat område.

FINNS DET DÅ en lösning på bosättningsproblematiken? Väldigt lite tyder på det. De enorma investeringarna i bostäder för över 450 000 människor på ockuperat område skulle kosta hundratal miljarder om bosättarna skulle göras skadeslösa vid en expropriering av egendomarna. Lägg till de enorma infrastruktursatsningar. Den retoriska frågan blir; har allt detta byggts för att ge bort det till palestinierna i en fredsuppgörelse?

Bosättningen Ariel på norra Västbanken har fått stadsstatus.

Utebad i den största bosättningen Maaleh Adumim.

Köpcenter i Maaleh Adumim.

Foto: Helena Johanson